

ГОЛОДОМОР В УКРАЇНІ ТА ЙОГО НАСЛІДКИ 1932–1933 РОКІВ

Коротков Євгеній Дмитрович

студент II курсу

Фаховий коледж Міжнародного гуманітарного університету

Чубанова Юлія Дмитрівна

студентка II курсу

Фаховий коледж Міжнародного гуманітарного університету

Науковий керівник: Мельник Юлія Павлівна

кандидат політичних наук,

доцент кафедри мистецтвознавства та загальногуманітарних

дисциплін

Міжнародний гуманітарний університет

м. Одеса, Україна

Насамперед хочемо зазначити, що голодомор це трагічна сторінка вітчизняної історії. Вона не має терміну давності і забуття. Це щемлива генетична пам'ять українського народу. Щороку у четверту суботу листопада Україна і світ вшановують пам'ять жертв Голодомору.

Для України 1932-1933 роки стали часом національної катастрофи, яка поставила націю на межу зникнення. Жорстокість Голодомору полягає перш за все в тому, що голод не був наслідком стихійного лиха або неврожаю, він став результатом цілеспрямованої політики московського тоталітарного режиму. Шляхом насильницького вилучення продовольства, блокади сіл і цілих районів, заборони виїзду за межі охопленої голодом України, згортання сільської торгівлі, репресій проти незгодних московський режим створив для частини українців умови, які були несумісні із життям, і тим самим вчинив злочин геноциду [1].

Голодомор залишається предметом дискусій серед істориків і демографів, які називають різні оцінки кількості жертв – від 3 до 10 мільйонів. Найвірогідніше, згідно з даними перепису населення 1937 року, втрати серед українців через повне виснаження, тиф, кишково-шлункові отруєння, канібалізм, репресії, самогубства на ґрунті психічного розладу та соціального колапсу становили близько 7 мільйонів осіб. Всеосяжність цієї національної катастрофи можна усвідомити лише через глибину внутрішнього потрясіння кожного, хто вважає себе цивілізованою людиною. Голодне лихоліття, що охопило

адміністративні райони з населенням понад 40 мільйонів осіб і тривало майже два роки, було не стихійним лихом, а цілком штучно створеною трагедією. Голодомор передбачає не просто поширення голоду, а й використання спеціальних заходів з масового знищення людей у штучно створених соціально-територіальних резерваціях: конфіскація всіх продуктів харчування, режим «чорних дошок», унеможливлення виїзду за хлібом до інших регіонів, позбавлення їжі непрацездатних і безробітних, дозоване харчування зайнятих на польових роботах колгоспників, форми і методи так званої хлібозаготівлі. відсутність належної допомоги голодуючим з боку держави та неприйняття допомоги з-за кордону.[2]

Саме жахливе в голодоморі 1932–1933 рр. те, що його можна було уникнути. Сам Сталін заявляв: «Ніхто не може заперечувати, що загальний урожай зерна 1932 р. перевищує 1931». Як відмічають Роберт Конквест і Богдан Кравченко, урожай 1932 р. всього лише на 12% був менше середніх показників 1926 і 1930 рр. Інакше кажучи, продуктів вистачало. Однак держава систематично вилучала велику їх частину для власних потреб. Незважаючи на прохання і попередження українських комуністів, Сталін підняв завдання по хлібозаготівлям в Україні на 44%. Його рішення і та жорстокість, з якою воно виконувалося, прирекли мільйони людей на смерть від штучно створеного голоду.[3]

Метою злочину було знищення українського народу як національної групи. Комуністичний тоталітарний режим через насильницьке вилучення продовольства, блокаду сіл і цілих районів, заборону виїзду за межі охопленої голодом України, згортання сільської торгівлі, репресій проти незгодних створив для українців умови, не сумісні із життям. Тобто розрахунок був на фізичне знищення нашої нації. Через 90 років після Голодомору-геноциду росіяни знову застосовують проти українців методи геноциду, щоб знищити нашу ідентичність, культуру, мову – знищити українську націю як таку. Для цього окупанти масово вбивають і депортують українців, руйнують міста. В умовах нинішньої російської агресії наша пам'ять про Голодомор 1932–1933 років є чинником суспільної мобілізації українців і світової спільноти для протидії агресору. Станом на жовтень 2023 року визнали Голодомор 1932–1933 в Україні актом геноциду парламенти 28 держав.[4]

Людоцидство зазвичай ототожнюють з проявом звіриного інстинкту самозбереження в екстремальних умовах, традиційно його пов'язують з періодом дикунства з історії людської цивілізації. Психологічні основи людоцидства стали предметом спеціального аналізу медиків та психологів у період першого радянського голодомору 1921–1923 рр., який в УСРР за своїми масштабами перевершив усі до цього відомі в історії українського народу голодні періоди, коли від стихії та епідемій потерпала значна частина населення. В 1923 р, лікар Л. И Айхенвальд,

аналізуючи форми прояву голоду в Одеській губернії, зазначив у нотатках, що людодїдство в таким викривленнїм людської психіки, за якого "цар природи перетворюється на звіра". Він також зазначив, очевидно, під впливом побаченого з селях і вчитаного з наукових книг, що людїдство є атавістичним виявленнїм людської аморальності. В усіх відомих в історії випадках канібалїзму, за окремими винятками (патологія садизму, культ, забобони), людоджерство було зумовлено голодом [5, с. 568].

Отже голодомор 1932–1933 років став однією з наймасштабніших трагедій в історії українського народу. Він був спричинений не природними факторами, а цілеспрямованою політикою радянської влади, яка прагнула знищити українське селянство як носія національної самобутності та опору комуністичному режиму. Пам'ять про Голодомор є важливою складовою національної ідентичності українців. Вивчення цієї трагедії, поширення правди про її причини та наслідки мають стати гарантією того, що подібні злочини не повторяться в майбутньому.

Література:

1. Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського URL: <http://www.nbuv.gov.ua/node/6633> (Дата звернення 19.03.2025)
2. Матеріал з вільної енциклопедії URL: [https://uk.wikipedia.org/wiki/Голод_у_СРСР_\(1932-1933\)](https://uk.wikipedia.org/wiki/Голод_у_СРСР_(1932-1933)) Дата звернення(19.03.2025)
3. Кульчинський С.В., Курнаков Ю.О., Коваль М.В. Історія України. ДЮ. Освіта, 1995 р. (Дата звернення 19.03.2025)
4. Український інститут національної пам'яті URL: <https://uinp.gov.ua/informaciyni-materialy/zhurnalistam/informaciyni-materialy-do-90-h-rokovyn-golodomoru-1932-1933-rokiv> (Дата звернення 19.03.2025)
5. Голод 1932–1933 років в Україні: Причини та наслідки / Редкол.: В. А. Смолій (голова) та ін. – К.: Наук. думка, 2003. С. 568 (Дата звернення 19.03.2025)